

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

03.05.2022

Yahya Kemal Beyatlı'nın "Süleymaniye'de Bayram Sabahı" şiirinin bazı dizelelerini okuyarak hutbesini tamamlayan Erbaş, daha sonra camideki vatandaşlarla bayramlaştı.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANI PROF. DR. ALİ ERBAŞ:

Dünya hepimize yeter

Erbaş, "İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun" dedi.

İSTANBUL Süleymaniye Camii'nde Ramazan Bayramı hutbesini irat eden **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, öncelikle bayram namazı için camide bulunan vatandaşların bayramlarını tebrik ettiğini söyledi. Bayramların insanların fitratıyla buluşma, birbirlerine gönülünü açma ve sevinç paylaşma günleri olduğunu belirten Erbaş, "Bayramlar, kardeşliğimizi pekiştirme, yüreklerimizi birleştirme günleridir. Bayramlar dilleri, renkleri ve coğrafyaları farklı; imanları, gönülleri ve duaları aynı milyonlarca **Müslüman** aynı duyguyla yaşadığı vahdet anlarıdır" diye konuştu.

İYİ VE GÜZEL OLANI ÇOĞALTALIM

Erbaş, her nimet gibi bayramların da şükür vesilesi olduğunu anlatarak, "O halde şükürümüzle tüm varlığın ve nimetin kaynağı olan Yüce yaratıcımıza yakınlaşalım. Bayramları hakiki manada bayram haline getirecek olan bizleriz. Öyleyse bayramın neşesini ve mutluluğunu herkesle paylaşalım. Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım, yükü olanın yükünü

hafifletelim, derdi olanın dardına ortak olalım. Allah Resulü'nün 'Bir mümin, diğer bir mümin için birbirini destekleyen bir binanın tuğlaları gibidir' ilkesine sadakat gösterelim" ifadelerini kullandı.

BAYRAMLAR BARIŞMA GÜNLERİDİR

"Bayramlar hatırlamaktır" diyen **Diyanet İşleri Başkanı** Erbaş, hutbeye şöyle devam etti: "Anne babamızdan başlayarak aile büyüklerimizi, eşimizi, dostumuzu, komşu ve akrabamızı ziyaret edelim. Öksüz, garip ve kimsesizleri sevindirelim. Hastaların hatırını soralım, yetimlerin yüreğine dokunalım, yaşlıların duasını alalım. Yüzümüzde beliren tebessümle, kalbimize doğan sıcaklıkla çocuklarımıza bayram neşesini tattıralım.

lum. Bayramlar sevgi, barış ve barışma günleridir. Geliniz bu bayram, aramızdaki kırgınlık ve küskünlükleri bir kenara bırakalım. İman kardeşliğinin lezzetine varalım. Bayramlar dua vakitleridir. Dünyanın neresinde olursa olsun derdi ve sıkıntısı olan kardeşlerimiz için el açıp Rabb'imize yalvaralım. **İslam** beldelerinin güven ve huzur içinde kutlayacağı bayramlar için niyazda bulunalım."

ERBAŞ, HUTBEYİ İNGİLİZCE DE İRAT ETTİ

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, Türkçe ve İngilizce devam ettiği hutbede şunları söyledi: "Bu vesileyle buradan, İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. Benim daha iyi yaşamam için ötekinin elindekini de alayım, o ne olursa olsun' felsefesi ile değil, 'Ötekinin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek dünyada savaşlar, zulümler son bulur."

Bayramlar barış günleridir

DIYANET İşleri Başkanı Erbaş, hutbenin bir kısmının İngilizce olarak yapmasına ilişkin şunları kaydetti: "Özet bir paragraf kısmı kadar İngilizceydi. Hem burada cemaat içerisinde Türkçe bilmeyenler de var. Onlar için, hem de dünyaya mesaj verdik. Dünya hepimiz içindir ve hepimize yeter. Kimse kimsenin hakkına el uzatmasın. Eğer öyle olursa savaşlar olmaz, kadınlar, çocuklar masum insanlar yurtlarından, yuva-

larından sürülüp başka diyarlara gitmek zorunda kalmazlar, cümlelerinden oluşan önemli bir mesaj idi. Bayram tabii ülkemiz için, **Müslümanlar** için olduğu kadar bütün insanlar için de sevgi günleridir, barış günleridir. Dolayısıyla sadece milletimize değil, bütün insanlığa seslenmek, bütün insanlığa mesajlar vermek gerekiyor. İngilizce kısmında hiç olmazsa bir paragraf olarak örnek çıkan mesajları vermek istedik."

Süleymaniye minberinden tarihi mesaj:

Dünya hepimize yeter

Bayramı namazı hutbesini irat eden Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden dünyaya seslendi: "Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun."

KARDEŞLİĞİ PEKİSTİRME VAKTI

VATANDAŞLARIMIZ ve Ümmet coğrafyasının dört bir yanından gelerek İstanbul'da hayatını sürdüren misafirler Ramazan Bayramı sabahında Ayasofya Camii, Fatih Camii başta olmak üzere Selatin camilerine koştu. Süleymaniye Camii de Ramazan Bayramı namazında coşku ve kardeşlik iklimine tanıklık etti. **Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş** irad ettiği hutbede tarihi mesajlar verdi. Erbaş, "Bayramlar, kardeşliğimizi pekiştirme, yüreklerimizi birleştirme günleridir." dedi.

KİMSE HAKSIZLIK YAPMASIN

BAYRAM sabahı 81 ilde ve KKTC başta olmak üzere din görevlilerimizin görev yaptığı yurt dışındaki **camilerimizde** de irad edilen hutbeyi okuyan Erbaş, Türkçe ve İngilizce devam ettiği hutbeye şöyle devam etti: "İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. 'Öteki-nin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim."

TÜRKİYE SAYFA 6

ERBAŞ'TAN İNGİLİZCE HUTBE

Bu dünya hepimize yeter

Diyanet İşleri Başkanı **Ali Erbaş**, Süleymaniye Camisi'nde Ramazan Bayramı hutbesini irat etti, bayram namazı için camide bulunan vatandaşların bayramlarını tebrik etti. Erbaş, bayramların insanların fitratıyla buluşma, birbirlerine gönülünü açma ve sevinci paylaşma günleri olduğunu söyledi.

TÜM İNSANLIĞA SESLENDİ

Erbaş, hutbesinin bir bölümüne İngilizce olarak şöyle devam etti: "Bu vesileyle buradan, İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın.

Herkes hakkına razı olsun. 'Benim daha iyi yaşamam için ötekinin elindekini de alayım, o ne olursa olsun' felsefesi ile değil, 'Ötekinin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek dünyada savaşlar, zulümler son bulur. Kadın, çocuk milyonlarca masum insan yurdundan, yuvasından kaçarak başka sığınacak yerlere gitmek zorunda kalmaz. Farklılıklar çatışma sebebi değil, zenginlik vesilesi olur." Erbaş, bayram mesajında da bayramların sıradan tatil günleri olarak değil, birlik beraberliği pekiştirmenin ve gönülden gönüle köprüler kurmanın imkanı olarak görülmesi gerektiğini belirtti.

Bayram
namazında
İstanbul'dan
dünyaya
çağrı:

'Ey insanlar dünya hepimize yeter'

Süleymaniye Camisi'nde Ramazan Bayramı hutbesini irat eden Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, "İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun." dedi.

BAYRAMLARIN insanların fitratıyla buluşma, birbirlerine gönülünü açma ve sevinçli paylaşma günleri olduğunu belirten Erbaş, "Bayramlar, kardeşliğimizi pekiştirme, yüreklerimizi birleştirme günleridir. Bayramlar dilleri, renkleri ve coğrafyaları farklı; imanları, gönülleri ve duaları aynı milyonlarca Müslüman'ın aynı duyguyu yaşadığı vahdet anlarıdır." diye konuştu.

Erbaş, her nimet gibi bayramların da şükür vesilesi olduğunu anlatarak, "O halde şükürümüzle tüm varlığın ve nimetin kaynağı olan Yüce yaratıcımıza yakınlaşalım. Bayramları hakiki manada bayram haline getirecek olan bizleriz. Öyleyse bayramın neşesini ve mutluluğunu herkesle paylaşalım. Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım, yükü olanın yükünü hafifletelim, derti olanın dertine ortak olalım. Allah Resulü'nün 'Bir mümin, diğer bir mümin için birbirini destekleyen bir binanın tuğlaları gibidir.' ilkesine sadakat gösterelim." ifadelerini kullandı.

"BAYRAMLAR HATIRLAMAKTIR"

"Bayramlar hatırlamaktır." diyen **Diyanet İşleri Başkanı** Erbaş, hutbeye şöyle devam etti: "Anne babamızdan başlayarak aile büyüklüğümü, eşimizi, dostumuzu, komşu ve akrabamızı ziyaret

edelim. Öksüz, garip ve kimsesizleri sevindirelim. Bayramlar sevgi, barış ve barışma günleridir. Geliniz bu bayram, aramızdaki kırılganlık ve küskünlükleri bir kenara bırakalım. İman kardeşliğinin lezzetine varalım. Bayramlar dua vakitleridir. Dünya'nın neresinde olursa olsun derti ve sıkıntısı olan kardeşlerimiz için el açıp Rabb'imize yalvaralım. İslam beldelerinin güven ve huzur içinde kutlayacağı bayramlar için niyazda bulunalım."

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, Türkçe ve İngilizce devam ettiği hutbede şunları söyledi: "Bu vesileyle buradan, İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. 'Benim daha iyi yaşamam için ötekinin elindeki de alayım, o ne olursa olsun' felsefesi ile değil, 'Ötekinin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim."

AYASOFYA'DA BAYRAM NAMAZI

Ramazan Bayramı namazını Ayasofya-i Kebir Camii'nde kılmak isteyenler, sabahın erken saatlerinden itibaren camiye gelmeye başladı. Caminin içi bayram namazı

vaktinden önce dolarken, İstanbul'un yanı sıra başka kentlerden ve yurt dışından gelenler namaz için Ayasofya Meydanı'nı doldurdu.

MÜMİNLER TOKYO CAMİİNE AKIN ETTİ

Japonya'nın başkenti ve çevre eyaletlerinde yaşayan **Müslümanlar**, Ramazan Bayramı dolayısıyla Tokyo Camisi'nde bir araya geldi. Mısır, Pakistan, Endonezya dahil birçok memleketten gencinden yaşlısına, kadından çocuğuna birçok **Müslüman** sabahın erken saatlerinde camiye akın etti. Şibuya bölgesindeki camiye çevreleyen sokaklarda namaz için sıraya giren cemaat, Kovid-19 tedbirleri altında içeriye alındı. **Cami** içinde ve avlusunda saf tutan yüzlerce **Müslüman**'ın yoğun katılımı nedeniyle bayram namazı birkaç kez kılındı.

ALİ ERBAŞ'TAN İNGİLİZCE HUTBE

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Süleymaniye Camii'nde bayram namazını kıldırdı. Hutbenin bir bölümünü de İngilizce okuyan Erbaş, "Bayram ülkemiz ve **Müslümanlar** için olduğu kadar bütün insanlık için de bir sevgi günleridir. Barış günleridir. Dolayısıyla sadece milletimize değil bütün insanlığa mesajlar vermek gerekiyor." dedi.

Diyaret İşleri Başkanı **Ali Erbaş**, "Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. 'Benim daha iyi yaşamam için ötekini elindekini de alayım, o ne olursa olsun' felsefesi ile değil, 'Ötekini de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek dünyada savaşlar, zulümler son bulur." dedi.

Süleymaniye Camii'nde Ramazan Bayramı hutbesini okuyan Erbaş, öncelikle bayram namazı için camide bulunan vatandaşların bayramlarını kutladığını söyledi.

Bayramların insanların fitratıyla buluşma, birbirlerine gönüllü açma ve sevinçli paylaşma günleri olduğunu belirten Erbaş, "Bayramlar, kardeşliğimizi pekiştirme, yüreklerimizi birleştirme günleridir. Bayramlar renkleri, renkleri ve coğrafyaları farklı; imanları, gönülleri ve duaları aynı milyonlarca **Müslüman**ı aynı duyguyu yaşadığı vahdet anlarıdır." diye konuştu.

Erbaş, her nimet gibi bayramların da şükür vesilesi olduğunu anlatarak, "O halde şükürümüzle tüm varlığın ve nimetin kaynağı olan Yüce yaratıcımıza yakınlaşalım. Bayramları hakiki manada bayram haline getirecek olan bizleriz. Öyleyse bayramın neşesini ve mutluluğunu herkesle paylaşalım. Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım, yükü olanın yükünü hafifletelim, derdi olanın derdine ortak olalım. Allah Resulü'nün 'Bir mümin, diğer bir mümin için birbirini destekleyen bir binanın tuğlaları gibidir.' ilkesine sadakat göstereyim." ifadelerini kullandı.

"BAYRAMLAR SEVGİ, BARİŞ VE BARIŞMA GÜNLERİDİR"

"Bayramlar hatırlamaktır." diyen **Diyanet İşleri Başkanı** Erbaş, hutbeye şöyle devam etti:

"Anne babamızdan başlayarak aile büyüklerimizi, eşimizi, dostumuzu, komşu ve akrabamızı ziyaret edelim. Öksüz, garip ve kimsesizleri sevinçlendirelim. Hastaların hatırlarını soralım, yetimlerin yüreğine dokunalım, yaşlıların duasını alalım. Yüzümüzde beliren tebessümle, kalbimize doğan sıcaklıkla

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Süleymaniye Camii'nde Ramazan Bayramı hutbesini irat etti. Erbaş, namaz sonrası cemaatle bayramlaştı.

çocuklarımıza bayram neşesini tattıralım.

Bayramlar sevgi, barış ve barışma günleridir. Geliniz bu bayram, aramızdaki kurgunluk ve küskünlükleri bir kenara bırakalım. İman kardeşliğinin lezzetine varalım. Bayramlar dua vakitleridir. Dünyanın neresinde olursa olsun derdi ve sıkıntısı olan kardeşlerimiz için el açıp Rabb'imize yalvaralım. **İslam** beldelerinin güven ve huzur içinde kutlayacağı bayramlar için niyazda bulunalım."

ERBAŞ, HUTBENİN BİR BÖLÜMÜNÜ İNGİLİZCE DE OKUDU

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, Türkçe ve İngilizce devam ettiği hutbede şunları söyledi:

"Bu vesileyle buradan, İstanbul'dan, Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum: Ey insanlar, Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. 'Benim daha iyi yaşamam için ötekini elindekini de alayım, o ne olursa olsun' felsefesi ile değil, 'Ötekini de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek dünyada savaşlar, zulümler son bulur. Kadın, çocuk milyonlarca masum insan yurtdundan, yuvasından kaçarak başka

sigınacak yerlere gitmek zorunda kalmaz. Farklılıklar çatışma sebebi değil, zenginlik vesilesi olur."

Tüm insanların dokunulmaz haklarını doya doya yaşamasının önemine işaret eden Erbaş, ibadet özgürlüğünün ve mabet dokunulmazlığının korunmasının toplumsal barışa ve dünya barışına katkı sağladığını vurguladı.

Erbaş, dünyada her üç dört saniyede bir insanın açlıktan öldüğüne vurgu yaparak, "Her üç dört saniyede bir insan da tokluktan, fazla yemekten ölüyor. **İslam**'ın bir denge dini olarak zekat, infak, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma ilkelerinin ne denli önemli olduğu bu tabloda ne kadar da vurucu bir şekilde kendini gösteriyor." dedi.

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, daha sonra Türkçe olarak sürdürdüğü hutbesinde, "Sana ölüm gelinceye kadar Rabb'ine kulluk et." ilahi emrine boyun eğerek, ramazan mektebinde kazanılan güzel hasletlerin hayat boyunca korunmasını, ramazanın huzur, bereket ve samimiyetinin hayatın her anına taşınmasını tavsiye etti.

Yahya Kemal Beyatlı'nın "Süleymaniye'de Bayram Sabahı" şiirinin bazı dizelerini okuyarak hutbesini tamamlayan Erbaş, daha sonra camideki vatandaşlarla bayramlaştı.

"AYASOFYA 88 YIL SONRA TERAVİHLERİNE KAVUŞTU"

BAYRAM namazının ardından basın mensuplarına açıklama yapan Erbaş, bu sene ramazan ayının çok bereketli geçtiğini anlatarak, "Ülkemizde, pek çok şehrimizde, pek çok camimizde vatandaşlarımızla cemaatimizle beraber olduk. Teravih namazları çok coşkulu geçti. İki yıl teravih namazını **camilerde** kıldamıştık. Onun özlemine bu sene gidermiş olduk. Hakikaten geçmiş yıllara göre bu yıl teravih namazları daha coşkulu oldu. İlk teravihi Ayasofya'da kıldığımız. Tabii bizim iki yıllık bir beklentimiz vardı ama Ayasofya 88 sene sonra teravihlerine kavuştu." diye konuştu.

Erbaş, hutbenin bir kısmının İngilizce olarak yapılmasına ilişkin şunları kaydetti: "Özet bir paragraf kısmı kadar İngi-

lizceydi. Hem burada cemaat içerisinde Türkçe bilmeyenler de var. Onlar için, hem de dünyaya mesaj verdik. Dünya hepimiz içindir ve hepimize yeter. Kimse kimsenin hakkına el uzatmasın. Eğer öyle olursa savaşlar olmaz, kadınlar, çocuklar masum insanlar yurtlarından, yuvalarından sürülüp başka diyarlara gitmek zorunda kalmazlar, cümlelerinden oluşan önemli bir mesaj idi. Bayram tabii ülkemiz için, **Müslümanlar** için olduğu kadar bütün insanlık için de sevgi günleridir, barış günleridir. Dolayısıyla sadece milletimize değil, bütün insanlığa seslenmek, bütün insanlığa mesajlar vermek gerekiyor. İngilizce kısmında hiç olmazsa bir paragraf olarak öne çıkan mesajları vermek istedik."

Süleymaniye'de Erbaş'tan İngilizce hutbe

**Diyanet İşleri Başkanı
Prof. Dr. Ali Erbaş**
hutbesinde "Kimse kimseye
haksızlık yapmasın" dedi.

Süleymaniye **Camii**'nde bayram namazını **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş** kıldırdı. Erbaş bir bölümünü İngilizce okuduğu hutbesinde "Barış" mesajı verdi

İstanbul'da dün sabah Süleymaniye **Camii** bayram namazı için gelenlerle doldu. Caminin içinde yer bulamayanlar, seccadelerini caminin dışına koyarak namazını kıldı. Süleymaniye **Camii**'nde bayram namazını **Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş** kıldırdı. Hutbesinin bir kısmını İngilizce okuyan **Ali Erbaş**, barış mesajı verdi.

Erbaş hutbede şunları söyledi:

"Bayramları hakiki manada bayram haline getirecek olan bizleriz. Öyleyse bayramın mutluluğunu herkesle paylaşalım. Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım. Yükü olanın yükünü hafifletelim. Derdi olanın dardına ortak olalım. Allah resulünün bir mümin, diğer bir mümin için birbirini destekleyen, bir binanın tuğlaları gibidir ilkesine sadakat gösterelim. Süleymaniye minberinden tüm insanlığa sesleniyorum. Ey insanlar! Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır. Ve dünya hepimize yeter. Geliniz, kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. Ötekinin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım felsefesiyle hareket edelim. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek

dünyada savaşlar, zulümler son bulur. Kadın, çocuk, milyonlarca masum insan yurdundan, yuvasından kaçarak başka yerlere gitmek zorunda kalmaz. Farklılıklar, çatışma sebebi değil, zenginlik vesilesi olur. Tüm insanlar dokunulmaz haklarını doya doya yaşar. İbadet özgürlüğünün ve mabet dokunulmazlığının korunması toplumsal barışa ve dünya barışına katkı sağlar." • **YALIN ONAT**
ERGÖR - HAMİ YEŞİLYURT **İstanbul DHA**

'Özlem giderdik'

Camiden çıkarken gazetecilere açıklama yapan Erbaş "Bu yıl Ramazan çok bereketli geçti. Teravih namazları çok coşkulu geçti. Pandemi nedeniyle 2 yıl Teravih Namazı'nı **camilerde** kılamamıştık. Onun özlemini bu sene gidermiş olduk. Hutbenin İngilizce kısmı özet ve bir paragraftı. Cemaat içerisinde Türkçe bilmeyenler var hem onlar için hem de dünyaya mesaj verdik. Bayram **Müslümanlar** için olduğu kadar bütün insanlık için de sevgi günleridir" dedi.

MESAFESİZ İLK BAYRAM NAMAZI
2 yıl sonra ilk kez bayram namazı sosyal mesafe olmadan kılındı. Ayasofya başta olmak üzere yurdun dört bir yanındaki camiler dolup taştı.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANI'NDAN

'PEACE' ^{*Barış} HUTBESİ

Ali Erbaş

» Kısıtlamaların bitmesiyle yurdun dört bir yanındaki camilerde bayram namazı 2 yıl aranın ardından cemaatle kılındı. Süleymaniye Camisi'ndeki bayram namazını kıldıran Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, bir bölümünü İngilizce okuduğu hutbesinde 'barış' mesajı verdi.

KORONAVİRÜS tedbirleri-nin azaltılmasıyla mesafe-siz bayram namazına katılım çok yoğun oldu. Ramazan Bayramı sabahı, tüm yurttaki vatandaşlar camilere akın etti. İstanbul Süleymaniye Camisi'nde bayram namazını Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş kıldırdı. Hutbesinin bir kısmını İngilizce okuyan Ali Erbaş, özetle şu mesajları verdi: "Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım. Yükü olanın yükünü hafifletelim. Derdi olanın derdine ortak olalım. Bayramlar hatırlamaktır. Anne babamızdan başlayarak aile büyüklerimizi, eşimizi, dostumuzu, komşu ve akrabamızı

ziyaret edelim. Öksüz, garip ve kimsesizleri sevindirelim.

DÜNYA HEPİMİZE YETER

Tüm insanlığa sesleniyorum; Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır. Ve dünya hepimize yeter. Geliniz, kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek dünyada savaşlar, zulümler son bulur. Kadın, çocuk, milyonlarca masum insan yurdundan, yuvasından kaçarak başka sığınacak yerlere gitmek zorunda kalmaz. Farklılıklar, çatışma sebebi değil, zenginlik vesilesi olur. Tüm insanlar dokunulmaz

haklarını doya doya yaşar. İbadet özgürlüğünün ve mabet dokunulmazlığının korunması toplumsal barışa ve dünya barışına katkı sağlar." Camiden çıkarken gazetecilere açıklama yapan Erbaş "Bu yıl Ramazan çok bereketli geçti. Teravih namazları çok coşkulu geçti. 2 yıl teravih namazını camilerde kılamamıştık. Onun özlemine bu sene gidermiş olduk. İngilizce kısmı özet ve bir paragraftı. Cemaat içerisinde Türkçe bilmeyenler var hem onlar için hem de dünyaya mesaj verdik. Bayram Müslümanlar için olduğu kadar bütün insanlık için de sevgi günleridir" ifadesini kullandı.

SÜLEYMANİYE'DEN DÜNYAYA **BARIŞ** MESAJI

Türkiye'nin dört bir yanında salgın sonrası **camiler** doldu taşı. İstanbul'daki bayram coşkusuna katılan **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş** da, Süleymaniye Camii'nde Ramazan Bayramı hutbesini irat etti. Vatandaşların bayramlarını tebrik eden Erbaş, bayram hutbesinde şunları dile getirdi: "Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. 'Benim daha iyi yaşamam için ötekinin elindekini de alayım, o ne olursa olsun' felsefesi ile değil, 'Ötekinin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım' felsefesi ile hareket edelim. Bu anlayışı her alanda hayata geçirirsek dünyada savaşlar, zulümler son bulur."

BAYRAMLAR GÖNÜLLERİ BİRLEŞTİRİR

Başkan Erbaş, Türkçe ve İngilizce devam ettiği hutbeye şöyle devam etti: "Bayramlar, kardeşliğimizi pekiştirme, yüreklerimizi birleştirme günleridir. Bayramlar dilleri, renkleri ve coğrafyaları farklı; imanları, gönülleri ve duaları aynı milyonlarca **Müslümanın** aynı duyguyu yaşadığı vahdet anlarıdır. Bayramları hakiki manada bayram haline getirecek olan bizleriz. Öyleyse bayramın neşesini ve mutluluğunu herkesle paylaşalım. Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım, yükü olanın yükünü hafifletelim, derdi olanın derdine ortak olalım. Bayramlar hatırlamaktır. Anne ba-

bamızdan başlayarak aile büyüklerimizi, eşimizi, dostumuzu, komşu ve akrabamızı ziyaret edelim. Öksüz, garip ve kimsesizleri sevindirelim. Hastaların hatırlarını soralım, yetimlerin yüreğine dokunalım, yaşlıların duasını alalım. Yüzümüzde beliren tebessümle, kalbimize doğan sıcaklıkla çocuklarımıza bayram neşesini tattıralım. Bayramlar sevgi, barış ve barışma günleridir. Geliniz bu bayram, aramızdaki kırınlık ve küskünlükleri bir kenara bırakalım. İman kardeşliğinin lezzetine varalım. İngilizce kısmında hiç olmazsa bir paragraf olarak öne çıkan mesajları vermek istedik."

Bayram namazında CAMİLER DOLUP TAŞTI

Kısıtlamaların büyük oranda kalkmasının ardından 2 yıl sonra **camilerde** bir araya gelen cemaat, ramazan ayının sona ermesi ile birlikte bayram **namazını** kıldı. **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, öncelikle bayram **namazı** için **camide** bulunan vatandaşların bayramlarını tebrik ettiğini söyledi.

K

oronavirüs önlemlerinin büyük oranda

alandayla hayata geçirilerek dünyada savaşlar, zulümler son bulur" ifadelerini kullandı.

'AYASOFYA-İ KEBİR CAMİİ' TİKA BASA DOLDU

Ramazan Bayramı **namazı** Ayasofya-İ Kebir **Camii'nde** kılmak isteyenler, sabahın erken saatlerinden itibaren **camiiye** gelmeye başladı. **Caminin** içi bayram **namazı** vaktinden önce dolarken, İstanbul'un yanı sıra başka kentlerden ve yurt dışından gelenler **namaz** için Ayasofya Meydanı'nı doldurdu. Vatandaşlar ve turistler **caminin** dışında beraberlerinde getirdikleri seccadeler üzerinde saf tuttu. Bayram **namazını** Ayasofya-İ Kebir **Camii**-i Şerifi **İmam** Hatibi Ferruh Muştuer kıldırdı. **Namazın** ardından yine **caminin** imamlarından Bünyamin Topçuoğlu, kılıçla çıktığı minberde hutbe okudu.

ALI ERBAŞ

kalkmasının ardından birçok şehirde vatandaşlar **camilere** akın etti. Süleymaniye **Camisi'nde** Ramazan Bayramı hutbesini irat eden **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, "Allah dünyayı hepimiz için yaratmıştır ve dünya hepimize yeter. Geliniz kimse kimseye haksızlık yapmasın. Herkes hakkına razı olsun. Benim daha iyi yaşamam için ötekinin elindekini de alayım, o ne olursa olsun" felsefesi ile değil, "Ötekinin de yaşayabilmesi için paylaşmam ve yardımlaşmam lazım" felsefesi ile hareket edelim. Bu anlayış her

MESCİD-İ AKSA'DA 200 BİN KİŞİ BAYRAM NAMAZI KILDI

Filistin'de **Müslümanlar** sabahın erken saatlerinde bayram **namazı** kılmak için Mescid-i Aksa'ya akın etti. Bayram **namazının** vaizi Şeyh Muhammed Salim, **namazın** ardından yaptığı konuşmada Mescid-i Aksa'nın öneminden bahsederek, Mescid-i Aksa'nın İsrail işgalinden korunması için her türlü çabanın gösterilmesi çağrısında bulundu. Salim, İsrail hapishanelerindeki Filistinli tutsaklara da selamlarını iletterek, serbest bırakılmalarını istediklerini dile getirdi.

AYASOFYA'DA BAYRAM NAMAZI COŞKUSU

AYASOFYA-i Kebir Camii Şerifi'nde Ramazan Bayramı **namazı**, vatandaşların yoğun katılımıyla eda edildi. Ramazan Bayramı **namazını** Ayasofya-i Kebir Camii'nde kılmak isteyenler, sabahın erken saatlerinden itibaren **ca-miye** gelmeye başladı. **Caminin** içi bayram **namazı** vaktinden önce dolarken, İstanbul'un yanı sıra başka kentlerden ve yurt dışından gelenler **namaz** için Ayasofya Meydanı'nı doldurdu.

CAMİNİN DIŞINA TAŞTI

Vatandaşlar ve turistler **caminin** dışında beraberlerinde getirdikleri seccadeler üzerinde saf tuttu. Bayram **namazını** Ayasofya-i Kebir Camii Şerifi **İmamı** Hatibi Ferruh Muştuer kıldırdı. **Namazın** ardından yine **caminin** imamlarından Bünyamin Topçuoğlu, kılıçla çıktığı minberde hutbe okudu.

Türkçe-İngilizce bayram hutbesi

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Süleymaniye Camii'nde Ramazan Bayramı hutbesini irat etti. Erbaş hutbeyi Türkçe ve İngilizce sundu.

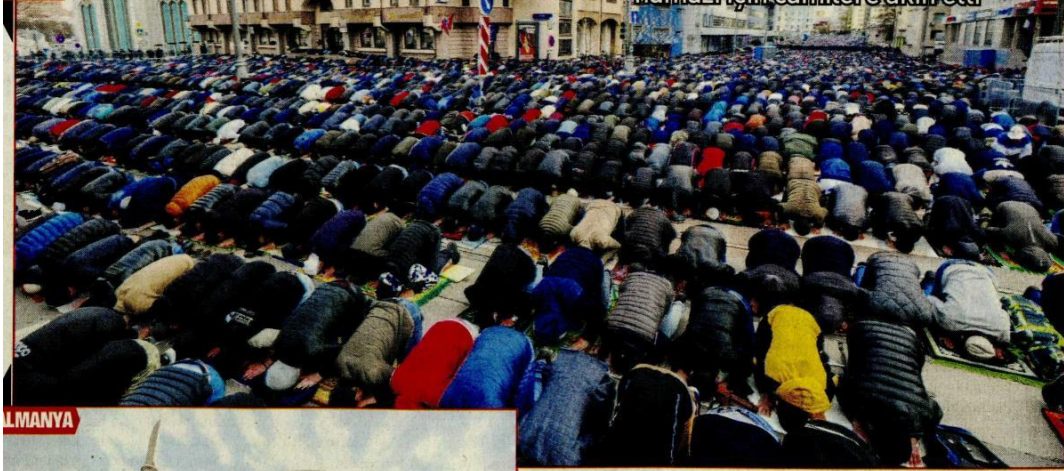
ÖZLENEN BAYRAM COŞKUSU

UKRAYNA ORDUSUNDAN TÜRKÇE MESAJ
UKRAYNA Silahlı Kuvvetleri korosu Salavat-ı Şerif okuyarak İslam aleminin Ramazan Bayramı'nı tebrik etti. Koro ayrıca, Türkçe mesaj göndererek 'Ramazan Bayramı'nız mübarek olsun' dedi.

İki yıldır Kovid-19'un gölgesinde kutlanan buruk bayramlar sonrası Müslüman alemi Ramazan Bayramı'nı coşkuyla karşıladı. Dünyanın dört bir yanındaki Müslümanlar bayram namazı için camilere akın etti

RUSYA

ALMANYA

UGANDA

İSVEÇ

JAPONYA: Müslümanlar, Ramazan Bayramı dolayısıyla Tokyo Camisi'nde bir araya geldi. Cami içinde ve avlusunda saf tutan yüzlerce Müslüman'ın yoğun katılımı nedeniyle bayram namazı birkaç kez ertelendi, huzur ve kardeşlik için dua edildi.

Koronavirüs kısıtlamalarının kaldırılmasıyla Müslümanlar, dünyanın dört bir yanında Ramazan Bayramı'nı kutlamak için bir araya geldi. ABD'den, Japonya'ya, Almanya'dan Filistin'e dünyanın birçok ülkesinde milyonlarca Müslüman bayram namazı için camilere akın etti. Camilerden taşan kalabalıklar bahçe ve yollarda hep birlikte namaza durdu. İnsanlar bayramlaşmak için uzun kuyruklar oluşturdu.

■ **ALMANYA:** Almanya'da özellikle büyük şehirlerde Müslümanlar bayram namazı için camileri doldurdu. Diyanet İşleri Türk İslam Birliği bünyesindeki Köln Merkez Camisi'nde kılınan namaza yoğun katılım oldu. Türklerin yanı sıra diğer milletlerden de Müslümanların katıldığı namazda caminin içi ve avlusu dolarken, cemaatin bir kısmı namazını kaldırımlarda kıldı.

■ **RUSYA:** Müslümanlar, Moskova Merkez Camisi başta olmak üzere başkentteki birçok camiye akın etti. Moskova'da 40 yerde bayram namazının kılınması için özel yer hazırlandı. Camilere sığmayan binlerce kişi metrelerce uzunluktaki caddelere, sokak ve parklara taşdı.

■ **AZERBAYCAN:** Başkent Bakü'de camiler namaz kılmak

isteyen vatandaşlarla doldu. Camilerde yer bulamayan vatandaşlar, namazlarını avlularda ve bahçelerde eda etti.

■ **KKTC:** Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde tüm camilerde bayram namazı eda edildi. Teşrik tekbirleri, hutbe ve dualar okunurken Müslümanlar, namaz sonrasında bayramlaştı.

■ **BALKANLAR:** Kuzey Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek, Sırbistan ve Arnavutluk'ta binlerce Müslüman bayram namazını kılmak için sabah saatlerinde camilere akın etti.

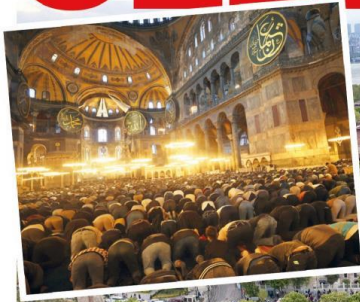
■ **TÜRKMENİSTAN:** Ülke genelindeki tüm mescit ve camilerde bayram namazı kılındı. Aşkabat'taki Ertuğrul Gazi Camisi'ne akın eden yüzlerce Müslüman, yer kalmayınca bahçeleri ve sokakları doldurdu.

■ **UGANDA:** Müslümanlar, başkent Kampala'daki ve Türk hayırseverler tarafından inşa edilen Hz. Ebubekir Camisi'nde bayram namazını eda etti. Yüzlerce Müslüman, namazın ardından bayramlaştı.

■ **İSVEÇ:** Başkent Stockholm'de Müslümanlar, Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Fittja Ulu Cami'de bayram namazını eda etti. Vaazda, toplumsal birliğe ve beraberliğe vurgu yapıldı. Lokum ve bisküvi ikram edildi. Berdeng'de ise yoğunluk nedeniyle futbol sahasında namaz kılındı.

BU COŞKUYU ÖZLEMİŞTİK

Türkiye, 2 yıl sonra gelen kısıtlamasız Ramazan Bayramı'nı coşkuyla karşıladı. Milyonlarca Müslüman bayram namazı için sabahın erken saatlerinde camilere akın etti, cemaatle tebrikledi. Ayasofya ve Mescid-i Aksa'yı dolduran kalabalıklar meydanlara taştı. Sokaklar çocuk sesleri ile şenlenirken hasretle beklenen buluşmalar mutlu sona erdi.

Ramazan ayını dolu dolu idrak eden **Müslümanlar**, bayramı da aynı coşkuyla karşıladı. Mekke'den Kudüs'e, İstanbul'dan, Moskova ve Berlin'e kadar dünyanın dört bir yanında **camiler** doldu, cemaat meydanlara taştı. Sokaklar çocuk sesleri ile şenlendi, savaş bölgelerinde ise hüznü vardı.

ON BİNLER AYASOFYA'DA

İstanbul'da toplanma adresi Ayasofya oldu. 20 bin kişi kapasiteli **cami** hınca hınç doldu. **Camiye** giremeyen binlerce insan da Ayasofya Meydanı'nda saf tuttu. Ramazan Bayramı **namazını** Ayasofya-i Kebir **Camii**'nde kılmak isteyenler, sabahın erken saatlerinden itibaren **camiiye** gelmeye başladı. **Caminin** içi bayram **namazı** vaktinden önce dolarken, İstanbul'un yanı sıra başka kentlerden ve yurt dışından gelenler **namaz** için Ayasofya Meydanı'nı doldurdu. Vatandaşlar ve turistler **caminin** dışında beraberlerinde getirdikleri seccadeler üzerinde saf tuttu. Bayram **namazını** Ayasofya-i Kebir **Cami-i Şerifi İmamı** Hatibi

Ferruh Muştuer kıldırdı. **Namazın** ardından yine **caminin** imamlarından Bünyamin Topçuoğlu, kılıçla çıktığı minberde hutbe okudu. Sultanahmet Süleymaniye, Selimiye, Hacı Bayramı Veli ve Ulu **Cami** gibi kadim ibadethaneler bayram sevincine bir kez daha şahitlik etti. Edirne'den Ankara'ya, Malatya'dan Van'a kadar yurdun dört bir yanındaki **camilerde** benzer kalabalık görüntüleri vardı. **Namaz** sonrası meydanlara taşan

kalabalık, bayram coşkusunu tebrikleşmelerle pekiştirdi.

AKSA'DA 200 BİN KİŞİ

Müslümanların kiblesi Kabe tekbir ve salavatlara inlerken, İsrail'in alçakça saldırılarına maruz kalan Mescid-i Aksa'da tam bir meydan okuma vardı. Dünyanın dört bir yanından Kudüs'e giden **Müslümanlar** Aksa'da 200 bin kişiyle saf tuttu. Aksa, genç, yaşlı, kadın, erkek, çocuklarla doldu. Yollarda hem araç hem de

insan trafiği oluştu. Eski Şehir bölgesinin kapılarında kalabalığın ilerlemesini bekleyenler tekbir getirdi. İsrail polisinin çevrede normal zamanlara göre varlığını azalttığı görüldü. Bayram **namazının** ardından, bir grup Filistinli Kubbetü's Sahra **Camisi**'nin çevresindeki kemerlerden birine pankart attı ve İsrail işgaline karşı slogan attı. Mescid-i Aksa'dan çıkanlar Eski Şehir'in ara sokaklarında yoğunluk oluşturdu.

Bayram çocukları

Ramazan Bayramı'nın birinci gününü kentin turistik mekanlarda, sahillerde ve parklarda değerlendirirken, bazı bölgelerde trafik yoğunluğu oluştu. Kovid-19 salgını tedbirleri gölgesinde geçen 2 yılın ardından Ramazan Bayramı'nda bu yıl herhangi bir kısıtlama uygulanmıyor. Bunu fırsat bilen vatandaşlar da bayramın ilk gününü açık havada değerlendirdi. İstanbul'da kentin tarihi noktalarından biri olan, her gün birçok yerli ve yabancı turist uğradığı Sultanahmet Meydanı, bayram günü de büyük bir kalabalığı ağırladı. Bazı vatandaşlar meydana çimlerde oturarak vaktini geçirirken, bazıları da çevredeki hediyelik eşya satan dükkanları gezdi. Taksim, Beşiktaş ve Ortaköy'de de bayram hareketli geçti. Bayramı aileleriyle dışarıda geçiren bazı

çocuklar oyun parklarında eğlenirken, bazıları da Beşiktaş Meydanı'nda kayak yaparak günün keyfini çıkardı. Avcılar ve Zeytinburnu sahiline gelenler de sahil şeridinde yürüyüş yaptı. Çocuklar da parktaki oyun alanlarında vakit geçirdi. Meydanları dolduran vatandaşlar ve turistler Ortaköy ve Taksim meydanlarında hatıra fotoğrafı çektirmeyi ihmal etmedi. Kimi çocuklar da lunapark gibi eğlence merkezlerinde bayramı bayram etti.

ÇÖZÜM NOKTASI TÜRKİYE OLACAK

Başkan Erdoğan bu hafta Rusya lideri Putin'le görüşeceğini belirterek "Rusya-Ukrayna krizinde olumlu gelişmeler var. Çözüm noktası İstanbul ya da Ankara" dedi.

BAŞKAN Recep Tayyip Erdoğan Büyük Çamlıca Camii'nde kılınan bayram namazı sonrası gazetecilerin sorularını yanıtladı. Erdoğan, "Bu hafta içinde Putin ile görüşeceğiz" dedi. Ayrıca Rusya-Ukrayna savaşının turizme etkisini de değerlendiren Erdoğan, 'Olumlu gelişmeler var' ifadelerini kullandı. Erdoğan şunları söyledi:

GÜNDEM TAHLİYELER

"Cumartesi günü İbrahim Kalın Bey, Dışişleri Bakan Yardımcısı Sedat Bey birlikte Kiev'e gittiler. Gerek Zelenski ile gerek muhataplarıyla yaptıkları görüşmede oralar-dan bazı temennileri aldılar. Bu hafta içerisinde Sayın Putin ile biz görüşme yapacağız. Mariupol'daki tüm tahliye-

Turizme Körfez dopingi

Erdoğan, gelen turist sayısı ile ilgili yöneltilen soruya "Sayın Putin bu konularda çok hassas ve elinden gelen desteği vereceğini de söyledi. Bu arada Körfez'le ilgili çok olumlu gelişmeler var. Son olarak Suudi Arabistan ziyaretimiz inşallah bu konuda önemli bir çıkış noktası olacak" dedi.

leri falan nasıl hızlandırırız, bunun gayreti içerisinde olacağız. Ukrayna ve Rusya hububat ihracatında bizlerden destek istiyorlar. Bu konuları da Sayın Putin'le görüşmek

suretiyle onun da önünü açacağız. Burada tabii liderlerin bir araya gelmesi gerekir. Arzumuz olur ki İstanbul veya Ankara'da liderleri bir araya getirelim."

'Kardeşliğimiz daim olsun'

BAYRAMLARIN kardeşliğin, birliğin, beraberliğin tavan yaptığı günler olduğunu vurgulayan Erdoğan, "Buna çok çok muhtaç olduğumuz bir dönemdeyiz. Ve böyle bir dönemde şu anda hamdolsun İstanbul'umuzun en büyük camisinde bir araya geldik ve burada şu anda kardeşliğimizi tesit ediyoruz, teyit ediyoruz. Rabbim bu birlikteliğimizi daim kılsın. Sıkıntıları yaşadığımız bir dönemdeyiz. Rabbim kardeşliğimizi ziyade eylesin ve bu dua, bu temenni içerisinde nice bayramlara kavuşmayı bizlere lütfetsin" dedi. Erdoğan, camideki cemaatle bayramlaştı.

Liderlere bayram telefonu

BAŞKAN Erdoğan, birçok liderle bayram görüşmesi gerçekleştirdi. Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Kuveyt Emiri Şeyh Nevvaf el-Ahmed el-Cabir es-Sabah, Nijerya Cumhurbaşkanı Muhammed Buhari, Birleşik Arap Emirlikleri Abu Dabi Veliaht Prensi Muhammed bin

Zayed el-Nahyan, Lübnan Başbakanı Necip Mikati, Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif ve Irak Başbakanı Mustafa el-Kazımi ile ayrı ayrı telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmelerde, Erdoğan ve liderler karşılıklı olarak bayram tebriğinde bulundu.

HERZOG'DAN TEBRİK

İsrail Cumhurbaşkanı Yitzhak Herzog da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı telefonla arayarak Ramazan Bayramı'nı tebrik etti.

Başkan Erdoğan basın mensuplarına bayram şekeri ikram etti.

Bayramımız 'barış' olsun!

CUMHURBAŞKANI Yardımcısı Fuat Oktay, Hacı Bayram-ı Veli **Camisi**'nde kıldığı bayram namazının ardından yaptığı açıklamada vatandaşların bayramını kutladı. Oktay, "Milletimizin, **İslam** coğrafyasında yaşayan tüm insanların bayramını tebrik ediyorum." dedi. Ramazanını bölgedeki tüm sıkıntıların giderilmesi ve barışla sonlanmasına vesile olmasını temenni eden Fuat Oktay, şunları kaydetti: "2-3 yıl sonra yaşadığımız güzellikler, inşallah bu yıl da tüm yaşanan sıkıntıların giderilmesi anlamında, **Müslümanların** daha güzel bir coğrafyada barış, birlik ve beraberlik içinde yaşamasına vesile olur. Yine kuzeyimizle devam eden savaşın sonlanması, güneyimizde, çevremizde devam eden tüm sıkıntıların sonlanmasına vesile olur."

İslam alemine huzur gelsin

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, bayram namazını tarihi Eski **Cami**'de kıldı.

Bayramı memleketi Tekirdağ'da geçirecek Şentop, namazdan sonra vatandaşlarla bayramlaştı. **Cami** çıkışı gazetecilere açıklamalarda bulunan, Şentop, **İslam** aleminin bayramını kutladı. Nice bayramlara sağlık ve huzurla erişmeyi dileyen Şentop "Allah sağlıklıla, afiyetle nice ramazanlara, nice güzel gün

Mustafa Şentop

ve gecelere eriş-tirsin inşallah. Ramazan ayında ve bayramlarda bütün dünyada özellikle **İslam** aleminde barış, huzur ve sevinç günlerinin bütün insanlık için barışa huzura vesile olmasını Allah'tan niyaz ediyorum" dedi.

Bayram programı kapsamında Şentop vatandaşlar, emniyet mensupları ve jandarma personeliyle bayramlaşıp, huzurevi sakinlerini ziyaret etti.

Selçuk
SAMILOĞLU

YETİMLER ÜLKESİ UGANDA'YA TÜRK ELİ

Türkiye Diyanet Vakfı, 2021 yılında dünya genelinde 41 milyon ihtiyaç sahibi ve yetim çocuğa yardım elini uzattı. Ramazanda Uganda'nın 20 farklı bölgesine 3 bin 250 ramazan paketi dağıtan vakıf, bayramda da yüzlerce çocuğa hediyeler verdi. Hürriyet olarak biz de Uganda'ya gittik, hikâyelerini dinledik ve o anlara şahit olduk.

TÜRKİYE Diyanet Vakfı, dünyanın dört bir yanında, başta kimsesiz çocuklar olmak üzere, yardıma muhtaç olanlara el uzatmaya devam ediyor. Hürriyet, vakfın Ramazan Bayramı öncesi gıda ve elbise yardımı yaptığı ülkelerin başında gelen Uganda'daydı. Ülke, doğasıyla belkide Afrika'nın en güzel memleketlerinden biri. Ancak yıllar boyu süre gelen iç savaş ve sömürge Uganda'yı oldukça yaralamış. 45 milyon nüfusu ülkenin ekonomisi oldukça kötü. İşsizliğin, açlığın ve susuzluğun kol gezdiği ülkede birçok çocuk hastalıkla boğuşuyor. Beslenememekten dolayı çocuk ölüm oranları had safhada. Ailelerinin ekonomik yokluk nedeniyle sokaklara terk ettiği çocukları bekleyen bir diğer tehlike ise insan tacirleri. Bu

kişiler, terk edilen Ugandalı çocukları, ülke içinde Kanada, Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'a zorla çalıştırma ve ticari cinsel sömürü için kaçırıyor. Ülkede çocuk gelinlerin sayısı da azımsanmayacak derecede. Ortalama yaşam süresinin kısa oluşu, hastane sağlık sisteminin yetersizliği, HIV'in yaygın oluşu da Uganda'nın hazin kaderi...

ÇOCUKLARLA İFTAR

Türkiye Diyanet Vakfı, Uganda'nın başkenti Kampala başta olmak üzere, Masaka ve Mbarama'nın arasında olduğu 20 farklı bölgeye 3 bin 250 ramazan paketi ve 100'lerce çocuğa bayramlık hediyeler dağıttı. Vakıf gönüllülerinden oluşan diğer bir grup ise Kampala'da bulunan Kabowa Hidayet İlkokulu

yetimhanesi bahçesinde ihtiyaç sahiplerine erzak yardımında bulundu. Yetimhanedeki çocuklara bayramlık elbiseler hediye edilirken, akşam da çocuklarla beraber iftar yapıldı.

İLK OYUNCAKLARI

Kabowa Hidayet İlkokulu Yetimhanesi kimsesiz çocuklar için kurulmuş. Yaklaşık 700 çocuk burada eğitim görüyor. Bu çocukların 500 tanesi ülkelerindeki iç savaşta anne ve babaları ölen Somalili, Ruandalı ve Kongolu çocuklar. Sınıflar çok küçük olmasına rağmen neredeyse 100 öğrenci bir sınıfta ders görmek zorunda kalıyor. Çocuklar için Türkiye'den getirilen hediyeler ve bayramlık görevliler tarafından dağıtılıyor. O an oyuncağa ya da yeni bir elbiseye sahip olmanın verdiği mutluluk, miniklere bir an olsun yaşadıkları acı hatıraları unutmalarını sağlıyor. Küçük çocukların suratlarındaki şaşkınlık ifadesi bizleri de şaşırtıyor. Çünkü o çocuklar hayatları boyunca ilk defa hediye almanın şaşkınlığı içinde. Bu yetimhaneye ilk kez yardım yapıldığını duyan görevlilerin içini ise buruk bir hüznün kaplıyor.

GÖZLERİNİN ÖNÜNDE BABASINI ÖLDÜRDÜLER

SOMALİLİ Muhammed'le Karşılaşıyoruz. Muhammed henüz 10 yaşında. Buraya nasıl geldiğini soruyoruz ve acı dolu sözleri işitiyoruz: "Somali'de köyümüzde babam gözlerimin önünde öldürüldü. Hiçbir suç yoktu. Askerler geldi ve bir anda

etrafı ateş etmeye başladı. Babamın tek isteği bizi korumaktı. Ama onu öldürdüler. Annem ve kardeşlerimle beraber Uganda'ya geldik. Annem de hastalandı ve öldü. Kardeşlerimle dağıldık. İleride siyasetçi olacağım ve savaşları önlemeye çalışacağım."

AMİNE'NİN DRAMI

SINIFLARA giriyoruz. Karşımıza 12 yaşındaki Amine çıkıyor. Ders çalışıyor Amine. Kınısda yaşayan çok fakir bir aileden geliyor. Burada zengin kişiler fakir ailelerin çocuklarını satın alır ve bakaç işlerinde çalıştırıyorlar. Zavallı Amine de bunlardan birisi. Satıldığı yerden kaçmayı başarmış. Çok kötü davranıyorlardı. Sürekli çalıştırıyorlardı. Oradan kaçtım ve sokaklarda yatıyım. Sonra beni buraya getirtiler. Okuyamam da burada çocuklar için elimden gelen neyse onu yapacağım."

Çocuklar HIV'dan ölüyor

YETİM HANE sorumlularından Ahmet ise şöyle diyor: "Burada yaşam zaten çok zor. Çocuklara bakmak daha da zor. Kimseleri yok. Biz de burada eğitim vererek bilinçlenmelerini sağlamaya çalışıyoruz. 50 tane HIV'li kimsesiz çocuk var. Daha yeni Aisa adında çok yetenekli 14 yaşında bir kız çocuğu HIV yüzünden hayatını kaybetti. Buradaki çocukların hemen hepsi bu sağlık sorunları yüzünden doktor olmak istiyor. Çünkü ülkede doktor çok az."

TDV, YETİMLERİ SEVİNDİRDİ

Türkiye Diyanet Vakfı öncülüğünde bir grup sanatçı ve gönüllü, Uganda'da faaliyet gösteren Kabowa Hidayet İlkokulu ve Yetimhanesi'ni ziyaret etti. TDV heyeti, 700 öğrencinin yatılı olarak eğitim gördüğü okulda mübarek Ramazan Bayramı vesilesiyle çocuklara bayramlık kıyafet hediye etti. TDV Genel Müdür Yardımcısı

Abdurrahman Çetin, farkındalık oluşturmak amacıyla sanatçı ve gönüllülerden oluşan bir heyetle Uganda'ya geldiklerini anlatarak "Çocukların gözlerinde geleceği ve ümidi gördük" dedi. Yazar Ferudun Özdemir de Türkiye'deki yardımseverlerin emanetini bizzat ihtiyaç sahiplerine teslim ettiklerini bildirdi. Yetimhanede 700 öğrenci yatılı eğitim görüyor.

Öğrencilerin biletleri Manisa Müftülüğünden

MANİSA Müftülüğü ve Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) Manisa Şubesi hayırseverlerin destekleriyle bayramda memleketine gidemeyen üniversite öğrencilerinin otobüs biletlerini karşıladı. Müftülükten yapılan açıklamada gençler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine yönelik projeler yürüten Müftülüğün örnek bir çalışmaya daha imza attığı belirtildi. Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde eğitim gören ve ekonomik sebeplerle bayramda memleketlerine gidemeyen 14 üniversite öğrencisinin otobüs biletleri Müftülük ve TDV Manisa Şubesince karşılandı.

Aileleri ile buluşmalarına katkı sunduk

İl Müftüsü Mustafa Soykök, Soykök: "Ailelerinden kilometrelerce uzakta olup Manisa'mızda bize emanet olan gençlerimizin bayramı ailelerinden ayrı geçirmelerine gönlümüz razı olmadı. TDV Manisa Şubesi olarak satın alıp onları memleketlerine yolcu ettik. KYK yurtlarında barınan gençlerimizin, bayram neşesini yaşamaları için hazırladığımız bayram harçlıklarını ve otobüs biletlerini, yurtlarda görevli manevi danışmanlarımız aracılığıyla kendilerine takdim ettik" dedi.

Mushaf geleneği

■ Ahmet Yasin ALDI

MUSHAF-ı Şerifler, hattatların öteden beri Kur'an-ı Kerim'i yazmaya büyük ehemmiyet verdiklerinin göstergelerinden biridir. İtina ile yazıldığı için yazılması yıllarca süren İstanbul Mushafı üzerine bir metin yazmam önerildiğinde bu fikir, beni önce çok heyecanlandırsa da, hemen ardından heyecanımın yönünü değiştiren birtakım düşüncelere sevk etti: Hattat Hüseyin Kutlu'nun cabasını hat sanatı tarihi ve Mushaf geleneği çerçevesinde yazmanın yollarını aramaya başladım. Güzel yazı ile şekillenen Mushaf geleneğinin ortaya çıkışı ve süreklilik kazanması, üzerinde durulması gereken bir noktadır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın takdim ve tanıtım programına katıldığı İstanbul Mushaf-ı Şerifi bu noktada çok değerlidir. Büyük Camii Camisi Konferans Salonu'ndaki programda konuşan Erdoğan, İstanbul Mushafı'nın **İslam** medeniyetindeki ekollerin yeniden yorumlanmasıyla hazırlandığını kaydetti. Cumhurbaşkanı'nın konuşması hat sanatını kavrama şeklini görmek, böylece Mushaf yazma geleneğine dair bakışının izlerini takip etmek açısından bir rehber gibidir. Sorulmayanı sorduran, bakılmayan yere işaret eden konuşma "**Kur'an-ı Kerim Hicaz'da nazil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı**" sözünü doğrulayan bir kültürle arka planla şekillenmişti.

Hat sanatındaki on ekol

Hakkikaten hat sanatını iyi bilenlerin ortaya koyduğu üzere güzel yazı geleneği yüzyıllar boyunca devamlı şekilde inkişaf etmiştir. Muhtelif yazı ve süsleme çeşitlerinde farklı ekoller meydana gelmiştir. Bunlardan bazıları bir müddet yasadıktan sonra tarih sahnesinden silinmiş, yerlerini yeni gelen ekollere bırakmıştır. Burada eskilerin ekol yerine çılgır, mektep, yol, üslup kelimelerini kullandıklarını da belirtmemiz icap eder. Bütün bu değişiklikler, söylemeye lüzum yoktur ki hat sanatının zengin bir muhteveya kavuşmasına vesile olmuştur. İslam dünyasında geçmişten günümüze kadar geçen zaman müddetince oluşan Mushaf geleneği on dönem içinde mütealaa edilebilir.

Asırsadetten Selçuklulara kadarki dönem canlılık ve parlaklığı ile iftihar ettiğimiz geleneğin başlangıcı oluşturmaktadır. Hattatların göz nuru ve el emeği ile şekillenen Endülüs (714-1492), Memlukler (1250-1517), İlhanlı-Celayir (1256-1432) dönemini Türkmen dönemleri olarak anabileceğimiz Akkoyunlu ve Karakoyunlu devri (1378-1508) takip eder. Timur (1370-1507), Babür (1206-1526) ve Safevi (1501-1736) dönemleri başlı başına önemlidir. Hat sanatı bakımından Osmanlı'nın ilk ve son dönemlerinden günümüze kadar uzanan (1299 ve sonrası) yıllara özellikle işaret etmek yerinde olur. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasında çeşitli yönlerine temas ettiği Mushaf geleneğinin güzide hattatlarının erişikleri sanat mertebeleri ancak bu sayede anlaşılabilir.

GÜZEL yazı ile şekillenen Mushaf geleneğinin ortaya çıkışı ve süreklilik kazanması, üzerinde durulması gereken bir noktadır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın takdim ve tanıtım programına katıldığı İstanbul Mushaf-ı Şerifi bu noktada çok değerlidir. Programda konuşan Erdoğan, İstanbul Mushafı'nın **İslam** medeniyetindeki ekollerin yeniden yorumlanmasıyla hazırlandığını kaydetti. Cumhurbaşkanı'nın konuşması hat sanatını kavrama şeklini görmek, böylece Mushaf yazma geleneğine dair bakışının izlerini takip etmek açısından bir rehber gibidir.

Osmanlılar ve Hat Sanatı

Türkler, hat sanatını dini bir vecd ve heyecanla benimsedikleri için bunun harika örneklerini İstanbul'un fethinden sonra asırlar boyunca vermeye devam ettiler. Malumdur ki bunların gelişmeleri ve büyük ustaların hakkında katı bilgilere ve neticelere ulaşmak için bu hususta derin tetkiklere lüzum vardır. Sıhhatli hat sanatı tarihi yazma vazifesini üstüne alan hat tarihleriyle alakadar hattatlar veya çok dikkatli hat araştırmacıları şu konuda mutabıktır: Türk hattatları, hat sanatında kendi görüş ve sanat anlayışlarına uygun üsluplar meydana getirerek kendi ekollerini ortaya çıkarmışlardır.

Yazının sevimliliği ve cana yakınlığı ile dikkati çeken Seyh Hamdullah'ın hüsnühattaki şöhreti kendisine İstanbul'un kapılarını açmıştır. Onu koruyan II. Bayezid, onun sanatının daha doğrusu Osmanlı-Türk aklamı-sittesinin İslam dünyasına tanınmasını sağlamıştır. Seyh Hamdullah'ın 89 yaşında yazdığı Mushaf-ı Şerif başta olmak üzere, torunları Hattat Derviş Mehmed ile Ahmed b. Pir Mehmed'in Mushaf-larına ilaveten Nefeszade'ye ve Abdullâh el-Kirimi'ye ait Mushaf-ı Şerifler tarihi ve sanatsal özellikleriyle güzel yazıda açılan çılgırın kesitler sunmaktadır. Ekrem Ayverdi'nin dediği gibi, "Nasip Seyh Hamdullah'ın imiş; açtığı çılgır o kadar sayanı hayrettir."

İslam medeniyetindeki Mushaf geleneğini şekillendiren isimlerden Seyh Hamdullah tarzındaki hat sanatı 150 yılı aşkın bir zaman sürdü fakat gelenek donuk bir şekilde devam etmedi. Zira Hafız Osman (1052/1642-1110/1698)

adındaki bir başka hat sanatkârı, kendisine has bir yazı tarzı ortaya koyarak Seyh Hamdullah tarzının aşılabilmesini ispatladı. Onun hat sanatında açtığı çılgır sürerken bir yüzyıl sonra gelen İsmail Zühdi (v.1220/1806) ve kardeşi Mustafa Rakım (1171/1758- 1241/1826) Hafız Osman'ın harikulade yazılarından ilhamla kendi tarzlarını ortaya çıkardılar. Denilebilir ki Osmanlı hat sanatının gelişmesinde rolü olan ekoller ve mensupları, bu güzel yazı sanatını sürekli yenilemişlerdir. Yazının esasını bozmadan yeni üslup ve sentezlerle daima yüksek bir mertebeye taşımayı bilmişlerdir.

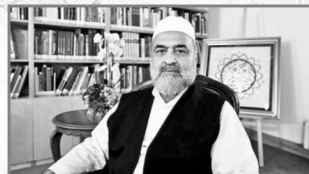
Mushaf geleneğinin farklı bir boyutu

Mushaf-ı Şerifler, kendi bünyesinde yenilenme kabiliyetine sahip hüsnühatt sanatının tarihi, dini, estetik ve kültürel boyutlarıyla şekillenmiştir. "**Marifet iltifata tabiidir**" sözü mucibince, hattat, teşvik ve iltifat gören sanatkârlar arasında yer almıştır. İstanbul Mushafı bu boyutuyla önem taşımasının ötesinde ayrı bir değere daha sahip. Çünkü İslam âlemindeki yöneticiler **Müslümanların** hamisi olduklarını Mushaf-ı Şerif'le de göstermek istemişlerdir. Bunu seçkin sanatçılara yazdırdıkları sanat değerleri öne çıkan eserlerle ortaya koymaya çalışmışlardır. Birçok Osmanlı padişahı zamanının hattatlarına başta Mushaf olmak üzere kıymetli eserler yazdırmıştır. Mesela Sultan İkinci Abdülhamid Han idivacı münasebetiyle Kazasker Mustafa İzzet Efendi'nin yazdığı kıymetli bir Mushaf-ı Müşfika Kadimefendi'ye hediye etmiştir. En nihayetinde, böyleleri eserlerin, asırlar öncesinden daha yeni yazıl-

mışçasına güzelliğini muhafaza ederek günümüze kadar ulaşması, bu yönden de değerlendirme yapmayı hak etmektedir. Hattatın Mushaf-ı yazma sürecini inceleyen bu geleneğin siyasi meşruiyet inşasında ve aynı zamanda sahip olduğu sembolik anlam ele alınmalıdır. Ne var ki İslam güzel sanatlarının cazip bölümlerinden biri olmasına rağmen üzerinde az çalışılmış bir sahne bu. Elbette her üst yönetici Kur'an-ı Kerim yazdırmıştır fakat hattatlar Mushaf yazmayı nihai bir hedef kabul etmişlerdir. Yazdıkları Mushaf, En'am-Şerif, Kit'a, mukrakaa gibi eserleri götürüp yöneticiye ya da yardımcısına ya da paşalara takdim etmişlerdir. Maziden âtiye kurulan köprünün en güçlü ayaklarından biri olan yazı sanatımızın bugünkü temsilcilerinden Hattat Hüseyin Kutlu'nun ve onlarca sanatkârın el emeği göz nuru olan İstanbul Mushafı da bu çerçevede kapsamlı bir okumaya imkân sağlıyor.

İslam medeniyetinde ekol hâline gelmiş on döneminden yeniden yorumlanmasıyla hazırlanan İstanbul Mushafı, yıllara yayılan kolektif bir çalışmanın neticesi. Kâğıdından boyanmasına, aharlanmasından mürekkebine, yazılardan süslemelerine ve cildine kadar çok değerli olan bu eser, güzel yazı kültürüne ilgi duyan meraklılar için onu müstesna bir konuma yükseltiyor. İleride yapılacak geniş tetkiklerle daha farklı yorumlanabilecek olan İstanbul Mushafı, bugün Türkiye'de hat sanatının bir güzel sanat dalı olarak yeniden canlanışının göstergesidir.

Hüseyin Kutlu kimdir?

1949 yılında Konya'da doğdu. 1968 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ne kaydoldu. Tahsilini sürdürürken 1968-1972 yılları arasında **Diyanet İşleri Başkanlığı** Eskişehir Mihalıççık Merkez Vazifeliği ile görevle başladı. 1974 İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl (H.1395) Hâmid Aytac' dan sülliş-neshil yazı icâzetnâmesi aldı. Ayrıca Uğur Derman Bey'den ta'lik meşk etti. 1976-2002 yılları arasında **Hekimoglu Ali Paşa Cami imamı**-hatipliği görevinde bulundu.

UKRAYNA'DA HÜZÜN VE SEVİNÇ

MÜSLÜMANLAR savaşın gölgesinde

Yılmaz Bilgen

İslam dünyası bir bayrama daha çatışmaların gölgesinde girdi. Filistin, Doğu Türkistan, Irak, Suriye, Arakan, Keşmir ve Yemen'de hâlen Müslümanlara yönelik zulüm sürüyor. Bu coğrafyalara 3 milyonu aşkın Müslümanın yaşadığı Ukrayna da eklendi. Rusya'nın başlattığı savaş sebebiyle Ukrayna'da 600'ü aşkın Müslüman can verdi. 200 binden fazlası yaşadığı bölgeleri terk etmek zorunda kaldı. Kırım Müftüsü Ayder Rüstemov bu bayram acı ve sevinç aynı anda yaşadıklarını söyledi. Mariupul Kanuni Sultan Süleyman Camii Derneği Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Hacıoğlu ise başta Sultan Süleyman Camii olmak üzere onlarca caminin vurulduğunu, her şeye rağmen bayram geleneğini yaşatma mücadelesi verdiklerini anlattı. Kırım Müftüsü Ayder Rüstemov "Bayramı bombardıman altında idrak ediyoruz. Hayattayız ve Allah bize bayramı görmeyi nasip etti. Biz de her şeye rağmen şükrediyoruz. Birkaç ay önce 'Dünyanın en güçlü ordusu geliyor. Sizi mahvedecek' diyorlardı. Biz de onlara 'Yaşatan, öldüren, yalnızca Allah'tır' şeklinde cevap vermiştik. 2 ayı ge-

ride bıraktık ve Rusya hiçbir hedefine ulaşamadı. En büyük gücün Allah olduğunu dünya bir kez daha gördü" sözleriyle duygu ve düşüncelerini paylaştı.

CAMİLER CEMAATSİZ

Ukrayna'da sıcak savaşın en şiddetli yaşandığı Donbass'a bağlı Mariupol'de 2007 yılında ibadete açılan Kanuni Sultan Süleyman Camii, savaşın ve şiddetin en fazla hissedildiği kutsal mekân oldu. Dernek Başkanı İsmail Hacıoğlu, "400 kişilik camimizi harabeye çevirdiler. Kubbe, minare ve cami duvarları roket ve mermi izleri ile dolu. Ermeni askerlerden oluşan özel bir birlik camiye gelerek bahçedeki ağaçları bile taradı" dedi.

KIRIM'A HASRETİZ

Kırım Tatar Millî Meclisi Üyesi Gülnar Bekirova'nın bu savaşa dair en büyük üzüntüsü yıllardır yaşadığı Kırım sınırından sürülmesi olmuş. Bekirova "Kırım'da bayram bir başkadır. Biz Ukrayna'ya zorla göç ettirilmiştik. Fakat Kırım sınırında olduğumuz için aziz vatanın kokusunu alıyorduk. Ruslar, sekiz yıl sonra bizi bundan da mahrum edip çıkardılar" ifadelerini kullandı.

Japon akademisyen İslam'ı tanıtmak istiyor

Japonya'da İslamiyet ile tanışan Japon akademisyen Ali Hiroaki Kawanishi, İslam'ın tanıtımına katkıda bulunmak istiyor.

DOSHİSHA Üniversitesi Hristiyan İlahiyatı bölümünde lisans eğitimini tamamlayan Kawanishi, Müslüman olduktan sonra Almanya'da kelim alanında doktora çalışması yaptığını belirterek, "Hristiyanlık okurken İslamiyet, Yahudilik gibi farklı dinlerde asgari bilgiler de vermek için fakültede dersler veriliyor- du.

Ben de bu derslere katıldım. Benim bildiğim İslam'dan başka şeyleri burada öğrendim" dedi.

"MÜSLÜMANLIK BANA NASİP OLDU"

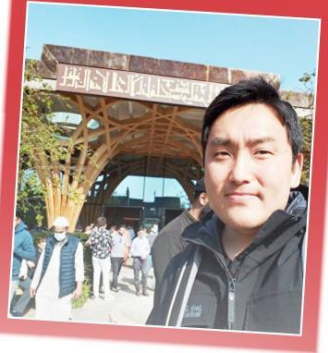
Müslüman olma hikayesini "ilginç" olarak değerlendiren Kawanishi, "İslam'ı öğrenirken fakülte

dersler bir yere kadar yardımcı oldu.

Hristiyanlık da ruhumu hitap etmiyordu. Tabiri caizse tarifsiz bir duygu içerisindeydim. Bir gün uyandım ve Müslüman olmaya karar verdim. O gün hiç tereddütsüz kimsese de danışmadan camiye gittim Müslüman oldum. Gerçek anlamda Allah'ın dilemediği hiçbir şey gerçekleşmez. 'Müslümanlık bana nasip oldu' diye bilirim" diye konuştu.

'İnsanlara hitap ediyor'

KAWANİŞİ, Müslüman olmasının ardından, 2015'te İbn Haldun Üniversitesi'nde Medeniyet Araştırmaları programında yüksek lisans eğitimine başladığını ve İstanbul Araştırma ve Eğitim Vakfı'nda (İSAR) İslami ilimlerle ilgili eğitim gördüğünü söyledi. Doktora eğitimini Almanya Tübingen Üniversitesi'nde kelim alanında sürdüren Kawanishi, Müslüman olduktan sonra alışkanlıklarının çok değişmediğini ancak daha sağlıklı yaşadığını kaydetti. Kawanishi, kelim ilminin insanlara hitap eden çok güçlü bir silah olduğunu vurguladı.

Türkiye'den İsveç'e Paludan tepkisi

Türkiye'nin Stockholm Büyükelçisi Hakkı Emre Yunt, polis korumasında İsveç'te cami önlerinde Kur'an-ı Kerim yakma provokasyonunu asla kabul etmediklerini belirterek, Türkiye'nin hassasiyetlerini İsveç Dışişleri Bakanlığına bir kez daha iletmiş olduğunu söyledi. Yunt, Danimarkalı aşırı sağcı Sıkı Yön Partisi (Stram Kurs) lideri Rasmus Paludan'ın, 1 Mayıs İşçi Bayramı'nda cami önlerinde Kur'an-ı Kerim yakma provokasyonu gerçekleştirerek Müslümanları üzdüğünü ve ülkede kargaşa çıkarmaya çalıştığını belirtti. Yunt, "Polis, Paludan'a gösteri izni vermese de Paludan geliyor provokasyonunu gene yapıyor, polisler de koruma sağlıyor. Bu yapılan çirkin provokasyonun nefret suçuna girdiğini (İsveç Dışişleri Bakanlığı) yetkililere ilettim ve gereğinin yapılmasını istedim" dedi.

Paludan, önceki gün Uppsala Camii ve Stockholm Camii önünde polis korumaları eşliğinde Kur'an-ı Kerim yakmıştı.

Dünyayı iyilik değiştirecek, Türkiye değiştirecek

Uzun zamandır Ankara'ya gitmiyordum. **Türkiye Diyanet Vakfı'nın "Dünyayı iyilik değiştirecek"** sloganıyla düzenlediği **"5.Uluslararası İyilik Ödülleri"** programı vesile oldu. Çarşamba günü Ankara'ya gittim. Beştepe'deki töreni yerinde takip ettim.

Sağında, Kurgular, solumda Boşnaklar, önümde Afrikalılar, arkamda Filistinliler vardı. Hep birlikte coştuk, hep birlikte alkışladık, hep birlikte hüzünlendik.

Töre'de dünyanın bir yerinden bini aşkın yaşamış iyilik hikayesi içersinden belirlenen 7 kişiye "5.Uluslararası İyilik Ödülleri" verildi.

Bu yılki vefa ödülü ise hayatını münevver bir gençlik yetiştirmeye adan, Türkiye'nin ilk **İmam Hatip Lisesi** Müdürü merhum **Mahmut Celalettin Ökten'e** verildi.

TÜRKİYE, MERHAMETİN SESİDİR

Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı konuşmada, zalimliğin had safhaya çıktığı çağımızda Türkiye'nin ecodına yakaşan vakar ve samimiyet ile yeryüzünün tüm mazlumlarına yönelik yaptığı iyilikleri anlattı.

"Türkiye, vicdansızlık ve çifte standardın karabasan gibi dünyanın üzerine cöküğü bir dönemde merhametin, şefkatin, iyiliğin sesi olmuştur" diyen Erdoğan, "Bakınız biz sadece ülkedeki çatışmalardan kaçan 3.6 milyon Suriyeli kardeşimize kapımızı açmadık, aynı zamanda onları bağımıza bastık. Sınırlarımıza gelen hiç kimsenin etnik kimliğini, dinini, kültürünü, meşrep ve mezhebinin sorgulamadık" diye konuştu.

Erdoğan'ın konuşmasının bir yerinde Afrika'ya özel başlık açması da anlamlıydı. **"Afrika gibi zengin kaynaklara sahip yerlerde insani yardım üzerinden yeni bağımlılık ilişkisi kurma gibi bir çabanın içerisine girmedik.** Bugün TİKA'mızla, AFAD'ımızla, Kızılay'ımızla, **Diyanet Vakfı'mızla, sivil toplum kuruluşlarımızda dünyanın en zor, en sıkıntılı coğrafyalarında insani yardım faaliyetini sürdürüyoruz"** diye konuştu.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş da yaptığı konuşmada, **"İyilik, güzel ahlakı kuşanarak kulluk ve sorumluluk bilinciyle yaşanan bir hayattır"** dedi.

Bu yıl 7 kişiye ödül verildi. Her birinin birbirinden güzel, birbirinden iyi hikayesi olan bu 7 kişiden ikisini özellikle anmak istiyorum. **Filistinli Ayşe Masluhi ve Bosnalı Zilha Şeta.** Kudüs'te bir Yahudi mahallesinde yaşayan Ayşe Masluhi ömrünü Kudüs davasına adanmış bir hanımefendi. **"Karun hazinelerini verseler evimi Yahudilere satmam"** diyen bir direniş abidesi. Töre'de yaptığı konuşma ise muhteşem. **Kudüs'ten, Mescid'i Akse'dan getirdiği selamı salondakilere verdiğinde gözlerim doldu, doğrusu.** **"Esselamü aleyküm"** dediğinde, hep birlikte **"Ve aleyküm selam"** diye

mukabele ettik. Zilha Şeta ise Saraybosna'da kurduğu ağıevile düşkünlere, göçmenlere kol kanat geren bir iyilik timsali. Huzayfe Aydın, Osman Gökrem, Turgay Tanülkü, Şengül Kazan, Frederic Omar Kanaute de ödül alanlardan. Her birinin özel bir hikayesi var.

Hepsinin ortak özelliği, karşılıksız, menfaatsiz iyilik!

Tören boyunca kâh gözlerim doldu, kâh gönlüm coştı.

Tören sırasında aynı sırada hemen solumda oturan 33 yıllık dostuma dönüp şöyle dedim bir ara, **"Bu insanların yüzü suyu hürmetine Rabbim hala bizlerin yüzüne bakıyor. Bu insanların hatırlına hala Allah (cc) yer yüzünü alt üst etmiyor. Zalimlik, zulüm almış başını gitmiş. Ne var ki bir yerlerde birkaç iyi insan da var; hamdolsun."**

CAMURLU SUYUN ALTINDA TÜRKİYE' SESLERİ YUKSELMİŞSE

Tören bitti. Ankara'dan ayrıldım. İstanbul'a gece yansıma geçmişti ki ulaştım. Eve girdim. Üstümü değiştirip televizyonun karşısına geçtim. Kumanda ile kanallar arasında dolaşırken TRT BELGESEL'de **"Su Savaşçıları"** isimli bir belgeselde takıldım. İzlemeye başladım. Zaten Ankara'daki "İyilik Ödülleri Töreni"nden epeyce etkilenmişim.

Belgeseli izlerken çok daha derin düşüncelere daldım. Belgeselde 2 kahraman var. Biri su uzmanı, diğeri teknişyen. İkisi de Türk. Afrika'nın ıçra bir köyünde su kuyusu açmaya çalışıyorlar. Ev sahiplerine küçük Fatma. Ben diyeyim 10, siz deyin 12 yaşında. İnci gibi beyaz dişleri, kömür gibi simsiyah teni var. Yüzüyle tebeşşüm dolu. Çocuk işte, tam çocuk. Hayali var, merakı var, kaygısı var.

Kahramanlarımız günlerce su bulmak için artezzen kuyusu açıyorlar. Finalindeyse, camurlu su fışkıyor. Suyun altına bizim 2 Türk ve onlarla birlikte çöçuk, genç, yaşlı Afrikalılar giriyor. Sınırsızdam haldeyken hep birlikte **"Türkiye, Türkiye"** diye bağınıyorlar.

Mutlulukları gözlerinden okunuyor. **Fatma her gün sabah 3 saat, akşam 3 saat yol yürütüp su getirmekten kurtuluyor. Afrika'nın ıçra bir köyünde Türkiye'nin gönüllülerinin verdiği destekle açılan su kuyusu hayat oluyor oradakilere.**

Belgesel bittiginde koltukta yığılıp kaldım. Uzun süre **"Hamdolsun"** diye mıldıldandım.

"Hamdolsun!" Türkiye'nin neye teakabül ettiğini görmek isteyen, Afrika'ya gitsin. Bosna'ya, Kudüs'e, Açe'ye gitsin. Vietnam'a, Filipinler'e... Dünyanın neresinde bir mazlum, bir mazlum varsa oraya gitsin. Orada, **"Yer yüzünde iyilikle var olanları"** görsün. Türkiye'yi, Türklere görsün.

Sonra dönüp Türkiye'nin bu çağda neye teakabül ettiğini görsün. **Türkiye yeryüzünün vicdanıdır.** Sızce de öyle değil mi?

İslamofobi Bayram sevincimizi bizden almamalı

Mübarek **Ramazan Bayramı**'nın ikinci gününde böyle bir yazı yazmak istemedim... Ancak **İslam** ne kadar mübarek ve yaygınsa, bir kısım Hristiyan'ın **İslam**'a karşı olumsuz tutumu da o kadar yaygın.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 25 Mart'ta yaptığı konuşmasında şunları söylemişti: **"İslamofobi** tıpkı **önü almamayan veba salgını** gibi özellikle Batılı ülkelerde yayılmaya, sokaktaki insandan siyasetçisine, işçisinden kamu görevlisine toplumun tüm kesimlerini zehirlemeye devam ediyor."

Bu çok boyutlu bir sorun... **Müslümanlar** 'terörizmin' doğal sorumlusu gibi göstermekle başlıyor, **İslami** simgelere düşmanlık ve **Müslüman** kişi ya da kesimleri doğrudan hedef almakla devam ediyor.

Danimarka'daki **Sıku Yön Partisi** (Stram Kurs) lideri **Rasmus Paludan**, önceki gün İsveç'in başkentindeki ülkenin en büyük **camisi** olan Stockholm **Camisi** önünde Kur'an-ı Kerim yakmış. Habere göre Paludan, bölgeye geniş sivil polis korumasıyla gelmiş.

Paludan, polis izin vermesinde İsveç'in çeşitli yerlerinde Kur'an-ı Kerim yakmaya devam edeceğini söylemiş. Danimarka ve İsveç vatandaşlığı bulunan bu kişi, 2017 yılından beri provokasyonlarını sürdürüyormuş. Birkaç gün önce de İsveç'in Jönköping kentinde **camii** önünde Kur'an-ı Kerim yakmış. 26 Şubat'ta da İsveç'in Göteborg kentinde çok sayıda **Müslüman**'ın yaşadığı Frölunda bölgesinde aynı eylemi gerçekleştirmiş. **İslam** dini ve **Hz. Muhammed** (s.a.v) hakkında hakaret içerikli ifadeler kullanmış. Buna karşı çıkan ve kendisine **"Evine dön salak"** diye

tepki gösteren **STV** muhabiri ise çalıştığı kurumun **"tarafsızlık ilkesine zarar verdiği"** gerekçesiyle görevinden uzaklaştırılmış.

İslam düşmanlığı ya da

İslamofobi yeni değil... 200 yıl süren **Haçlı Seferleri**'nden bu yana çok ağır, insanlık adına utanç verici bir tutum ve eylem...

Doğu'nun zenginliklerini ele geçirmek amacıyla yapılan Haçlı Seferleri'nde **Müslümanlar** **"antichrist"** (deccal) olarak tanımlanır ve bu savaş, emperyal amaçların ötesinde bir nedenle

yürütülüyormuş gibi gösterilir. Tarihimizde gördüğümüz belki de en büyük **"psikolojik operasyon"** budur...

ABD'li yapımcı ve yönetmen **Francis Ford Coppola**, **"Dracula"** filminde bu tutumu çok doğru resmediyordu: Kont Dracula, onların değişiyiyle **"deccal"**e karşı savaşıyordu...

Coppola, **İslam**'ın da **Müslümanlığın** da ne demek olduğunu iyi biliyor. 2015'te Marakeş'te düzenlenen bir film festivalinde sözlerine **"Dünyadaki sorunlar yürek burkuyor"** diye başlamış, Kuran'ın daha ilk sayfasında Allah'ın (c.c.) **"Esirgeyen (rahim) ve bağışlayan (rahman)"** oluşundan iki kez bahsedildiğini hayranlıkla anlatmış: **"13. yüzyılda medeniyetlerin beşiği olan bu güzel dini tanıyan herkes bilir ki en önemli cümle: 'Allah, rahim ve rahman olandır. Allah'a insanlara zulmetmediği konusunda güveniz.'"**

Güzel bir Ramazan ayını geride bıraktık. Bunun huzuruyla kardeşliğin, dostluğun paylaşıldığı Ramazan Bayramı'na kavuştuk. O nedenle bizim keyfimizi hiçbir şey kaçırmamalı...

Gözümüze takılanlar...

■ **PTT, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Adalet Bakanlığı** ve

TÜRKSAT ile birlikte çalışarak dijitalleşme hamlelerini geliştiriyor. Bunlardan biri de elektronik ortamda oluşturulan resmi belgelerin tasdik edilerek başka ülkede yasal olarak kullanılmasını sağlayan **e-Apostil** hizmetinin e-devlet üzerinden de sunulması. Devletin ve kurumlarının her alanda olduğu gibi bu konuda da öncü olması, **dijital kültürün yaygınlaştırılması** bakımından çok kıymetli... (Victor Orbis Communication Arts)

■ **PR ve danışmanlık** hizmetleri veren **Ogilvy UK**, sosyal medyada filtrelili ya da rötuşlanmış fotoğrafların yanıltıcı olduğu ve bireylerin psikolojisini olumsuz etkilediği düşüncesiyle, dış görünüşlerini dijital olarak düzenleyen influencer'larla çalışmama kararı almış. Araştırmalar, sosyal medyanın

neden olduğu **imrenme** duygusunun, başta öfke olmak üzere moral bozukluğu, değersizlik hissi, umutsuzluk ve depresyon gibi olumsuzluklara yol açtığını söylüyor. Dijital yaşam olağanüstü yararlar sağlıyor... Ama... Karanlık yanını da unutmamak lazım. (Simge Şenses, MediaCat)

■ **Adidas**, bu yıl 4 Haziran'da düzenlenecek Bozcaada Yarı Maratonu'nun sponsoruymuş. Yarı Maraton, Adidas'ın, okyanuslar konusunda farkındalık kazandırmak için çalışan **Parley** ile birlikte denizlerdeki ve okyanuslardaki plastik kirliliğini azaltmak için organize ettiği **"Run For The Oceans"** projesi kapsamındaymış. Çok iyi, çok hoş... Ama yetmez... Marmara ve Ege kıyıları iki senedir müsülaj sorunuyla uğraşırken bu konuya değinmemeleri iletişim açısından eksiklik olmuş. (Pelin Özdemir, Ogilvy)